

Slovenská poľovnícka komora Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

V Bratislave, dňa 17.12.2019

Informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

Slovenská poľovnícka komora (ďalej len "SPK"), so sídlom Štefánikova 10, 811 05 Bratislava, ako organizácia zriadená na základe § 41 zákona o poľovníctve č. 274/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o poľovníctve"), ktorá riadi a organizuje sokoliarstvo na Slovensku, týmto udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Sokoliarstvo je jedna z činností, ktorá zachováva a rozvíja dávne tradície, podporuje vzdelávanie detí a mládeže a pozitívne reprezentuje slovenské poľovníctvo doma i v zahraničí.

S pozdravom

Ing. Tibor Lebocký, PhD. prezident SPK

Štefánikova 10, 811 05 Bratislava e-mail: spk@polovnictvo.sk web.: www.polovnickakomora.sk

tel.: +421 2 57203311 fax: +421 2 57203315 IČO:42175682 DIČ: 2022958212 Bankové spojenie: Tatra banka

IBAN: SK89 1100 0000 0029 2183 1350

Slovak Hunting Chamber Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

Bratislava, 17 December 2019

Informed consent to the inscription of falconry in the List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

The Slovak Hunting Chamber ("SHC") with registered office at Štefánikova 10, 811 05 Bratislava as an organisation established under Article 41 of Act No. 274/2009 Coll. as amended (hereinafter referred to as the "Act on Hunting"), which manages and organises falconry in Slovakia, hereby gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Falconry is one of the activities that preserves and maintains ancient traditions, supports the education of children and youth, and positively represents Slovak hunting both at home and abroad.

Yours sincerely,

(stamp + signature) Ing. Tibor Lebocký, PhD. SHC President

Štefánikova 10, 811 05 Bratislava E-mail: spk@polovnictvo.sk

Website: www.polovnickakomora.sk

Phone no.: +421 2 57203311

Fax: +421 2 57203315 Bank

Organisation ID: 42175682, Tax ID: 2022958212

Bank: Tatra banka

IBAN: SK89 1100 0000 0029 2183 1350

SLOVENSKÝ POĽOVNÍCKY ZVÄZ

Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

V Bratislave, dňa 17.12.2019

Informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

Slovenský poľovnícky zväz (ďalej len "SPZ"), so sídlom Štefánikova 10, 811 05 Bratislava, ako najväčšia poľovnícka organizácia, ktorá bola spojená so slovenským sokoliarstvom viac ako 45 rokov, týmto udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Týmto podporujeme slovenské sokoliarstvo, ktoré si právom zaslúži dostať sa do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva, pretože zachováva tradície, podporuje vzdelávanie detí a mládeže a pozitívne reprezentuje slovenské poľovníctvo doma i v zahraničí.

S pozdravom

Ing. Tibor Lebocký, PhD. prezident SPZ

Telefón: 00 421/02/57203311 Fax: 00 421/02/57203315 e-mail: spz/a polovnictvo.sk IČO 00178 144 DIČ 2021246689 Bankové spojenie TATRA BANKA 2662080002/1100 www.polovnietvo.sk

SLOVAK HUNTING ASSOCIATION

Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

Bratislava, 17 December 2019

Informed consent to the inscription of falconry in the List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

The Slovak Hunting Association ("SHA"), with registered office at Štefánikova 10, 811 05 Bratislava, as the largest hunting organisation linked to Slovak falconry for over 45 years, hereby gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

We support Slovak falconry, which deserves to be inscribed in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, because it preserves traditions, supports the education of children and youth, and positively represents Slovak hunting at home and abroad.

Yours sincerely,

(stamp + signature) Ing. Tibor Lebocký, PhD. SHA President

Phone no.: (Fax:

E-mail:

Phone no.: 00 421/02/57203311

00 421/02/57203315 spz@polovnictvo.sk Organisation ID 00178 144 Tax ID 2021246689 Bank

TATRA BANKA 2662080002/1100

www.polovnictvo.sk

Slovenský poľovnícky zväz Klub trubačov SR

záujmový klub Slovenského poľovníckeho zväzu Hradná 534, 033 01 Liptovský Hrádok, Slovenská republika

> Slovenský klub sokoliarov pri SPK Štefánikova10 811 05 Bratislava

V Liptovskom Hrádku, dňa 17.12.2019

VEC: Informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do zoznamu NKDĽ

Klub trubačv SR, záujmový klub SPZ si vysoko váži prácu členov Klubu slovenských sokoliarov pri SPK v prospech slovenského sokoliarstva. Naši členovia už dlhoročne šíria poľovnícke zvyky, tradície a slovenskú poľovnícku hudbu na Vašich sokoliarskych podujatiach a aj preto postupom času vieme posúdiť a oceniť Váš profesionálny prístup pri zveľaďovaní slovenského sokoliarstva. Nejde len o chov dravcov a vzdelávanie členov Vášho klubu, ktoré dosiahlo vynikajúcu úroveň. Vysoko oceňujeme aj vašu záslužnú činnosť pri rehabilitácií postihnutých dravcov a ich návrate do prírody. Často obdivujeme Vašu prácu na rôznych poľovníckych i verejných podujatiach, kde svojimi vystúpeniami vzorne reprezentujete sokoliarstvo pred poľovníckou aj nepoľovníckou verejnosťou a dokážete zaujať masy ľudí.

Preto Slovenský poľovnícky zväz, Klub trubačov SR zastúpený predsedom klubu Ing. Edmundom Hatiarom udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

S úctou a pozdravom

Slovenský pofovnicky zväz KLUB TRUBAČOV SR Hradná 534, Liptovský Hrádok IČO: 00 178 144 278, DIČ: 20 23 52 89 25 www.trubaci.sk, rada@trubaci.sk

> Edmund Hatiar DiS. Art predseda KT SR

Slovak Hunting Association Trumpeters' Club of the Slovak Republic

Leisure Group of the Slovak Hunting Association Hradná 534, 033 01 Liptovský Hrádok, Slovak Republic

> Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber Štefánikova10 811 05 Bratislava

Liptovský Hrádok, 17 December 2019

SUBJECT: Informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

The Trumpeters' Club of the Slovak Republic, a leisure group of the Slovak Hunting Association, highly appreciates the work of the Slovak Falconers' Club members in favour of Slovak falconry. Our members have long been disseminating hunting habits, traditions and Slovak hunting music at your falconry events and, over time, we can recognise and appreciate your professional approach to the enhancement of Slovak falconry. It is not only the breeding of birds of prey and the training of the members of your club, which has reached an excellent level. We highly appreciate your valuable work related to the rehabilitation of affected birds of prey and their return to nature. We often admire your work at various hunting and public events where you consistently represent falconry before both the hunting and non-hunting public, while attracting masses.

Therefore, the Trumpeters' Club of the Slovak Republic of the Slovak Hunting Association, represented by Ing. Edmund Hatiar, Chairman of the Club, gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Yours sincerely,

(stamp and signature)

Ing. Edmund Hatiar DiS. Art. Chairman of the TP SR

SLOVENSKÁ KYNOLOGICKÁ JEDNOTA

ČLEN FÉDÉRATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE Furmanská 9, 841 03 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

BRATISLAVA 18.12.2019

Informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

Slovenská kynologická jednota (ďalej len SKJ) so sídlom Furmanská 9, 841 03 Bratislava, organizácia založená podľa zákona č. 83/1990 Zb. a zaregistrovaná na MV SR pod registračným číslom WS/1900/9o-7547 dňa 15.03.1993 združuje kynológov zaoberajúcich sa chovom a šľachtením čistokrvných psov na Slovensku. Súčasťou Slovenskej kynologickej jednoty je aj poľovnícka kynológia, ktorá je úzko prepojená so sokoliarstvom.

Sokoliarstvo a kynológia sú veľmi úzko previazané hlavne pri využívaní niektorých plemien psov pri praktickom výkone sokoliarstva a sokoliarstvo tak pozitívne reprezentuje slovenskú poľovnícku kynológiu doma i v zahraničí.

Sokoliarstvo je činnosť, ktorá zachováva a rozvíja dávne tradície, podporuje vzdelávanie detí a mládeže, ich vzťah k prírode a k zvieratám. Z týchto dôvodov Slovenská kynologická jednota týmto udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

S pozdravom

Jozef Jursa. prezident SKJ

Č. konta: TATRA BANKA Bratislava 2661080123/1100 IČO 30804990, DIČ 2020833199

T+F 00421 2 52492298 e-mail: skj@skj.sk

www.skj.sk

SLOVAK CYNOLOGICAL UNITY

MEMBER OF FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE Furmanská 9, 841 03 BRATISLAVA, SLOVAK REPUBLIC

BRATISLAVA, 18 December 2019

Informed consent to the inscription of falconry in the List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

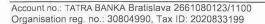
The Slovak Cynological Unity ("SCU") with registered office at Furmanská 9, 841 03 Bratislava, an organisation established under Act No. 83/1990 Coll. and registered by the Ministry of the Interior of the Slovak Republic under reg. no. WS/1900/9o-7547 of 15 March 1993, brings together cynologists dealing with the breeding and rearing of purebred dogs in Slovakia. The Slovak Cynological Unity includes hunting cynology, which is closely linked to falconry.

Falconry and cynology are very closely related mainly in the practical use of some breeds of dogs in the practicing of falconry, thanks to which falconry positively represents Slovak hunting cynology both at home and abroad.

Falconry is an activity that maintains and develops ancient traditions, supports the education of children and youth and their attitude to nature and animals. The Slovak Cynological Unity therefore gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Cultural Heritage of Slovakia.

Yours sincerely,

(stamp and signature)
Ing. Jozef Jursa, CSc.
SCU President

Múzeum vo Svätom Antone

Svätý Anton č. 291, 969 72 Svätý Anton

Vážený pán Prezident SKS pri SPK Ing. Alojz Kaššák Domaniža 388 018 16 Domaniža

Vaša značka/zo dňa

Naša značka

Vybavuje:

Svätý Anton

924/2019

Engel- 0918 877 057

17.012.2019

Vec: informovaný súhlas

Múzeum vo Svätom Antone týmto udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Ing. Štefan Engel, PhD.

Riaditeľ

Múzeum vo Svätom Antone

Museum in Svätý Anton

Svätý Anton 291, 969 72 Svätý Anton

Ing. Alojz Kaššák President of the Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber Domaniža 388 018 16 Domaniža

Your code/Date

Our code

Processed by:

Svätý Anton

924/2019

Engel - 0918 877 057

17 December 2019

Subject: Informed Consent

The Museum in Svätý Anton hereby gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

> (stamp and signature) Ing. Štefan Engel, PhD. Director Museum in Svätý Anton

Phone no.: +421 45 691 39 32 +421 915 821 973

Bank:

SK31 8180 0000 0070 0006 8058 35985135 State Treasury

Business ID: Tax ID

2021439244

E-mail: info@msa.sk www.msa.sk

OZ ZELEŇ

VEC: Informovaný súhlas.

Občianske združenie ZELEŇ, v zastúpení predsedom, týmto udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Ako organizačná zložka OPK Trnava, vykonávame v rámci nášho združenia opatrenia, súvisiace s poľovníckou a sokoliarskou praxou vychádzajúce z dlhodobých poznatkov slovenského poľovníctva v zmysle ochrany prírody a voľne žijúcej zveri, zveľaďovaní prirodzených biotopov a zvyšovaní biodiverzity prostredia pre voľne žijúcu zver.

Dňa 17.12.2019

predseda OZ ZELEŇ

Tel.: +421903145369, Email: ozzelen@gmail.com, http://www.ozzelen.sk

OZ ZELEŇ, Dechtice 72, 91953 Dechtice,

OZ ZELEŇ

SUBJECT: Informed Consent

OZ ZELEŇ (GREEN Civil Association), represented by its Chairman, hereby gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

As an organisational unit of the Slovak Hunting Chamber Trnava, we implement within our association measures related to hunting and falconry practice on the basis of long-term knowledge of Slovak hunting and in line with the principles of the protection of nature and wild game, maintenance of natural biotopes and promotion of the biodiversity of the environment for wild game.

On 17 December 2019

RNDr. Peter Kaššák, PhD. Chairman of OZ Zeleň (stamp and signature) Obsiahle knižné dielo Brehmov Život zvierat bola pre mňa v detstve literatúra, ku ktorej som sa síce ťažko dostal, ale ktorá ma doslova fascinovala. Očarili ma najmä vtáky a hlavne dravce a sovy. Najviac som však, teraz už viem prečo, pociťoval vzrušenie v stati, ktorá pojednávala o sokoliarstve. Čítal som ju nespočetne krát. Nevedel som v tom čase tieto informácie však nijako využiť, pretože iné pre mňa dostupné neboli. Až časopis Poľovníctvo a rybárstvo, odoberal ho môj otec, ktorý bol okrem iného poľovník, bol pre mňa ďalším zdrojom informácií. Našiel som v ňom najprv malý článok o tom, že u nás vznikol Slovenský klub sokoliarov pri Slovenskom poľovníckom zväze a neskôr celú sériu článkov o sokoliaroch a sokoliarstve. Dodnes mám tieto články vystrihnuté a nalepené v starom zošite a chránim si ich ako vzácnu relikviu. Otvorili mi totiž fascinujúci svet prastarého umenia lovu s dravými vtákmi – sokoliarstva.

K 15-tim narodeninám mi sestra kúpila prvú odbornú knižku o sokoliarstve, ktorá práve v tom roku vyšla a podľa nej som sa pokúšal chovať prvé dravé vtáky. Ale nešlo mi to!

Až kontakty s "naozajstnými" sokoliarmi, s ktorými som si začal dopisovať a neskôr sa s nimi i stretávať, mi pomohli zdokonaliť sa a vycvičiť prvé dravce.

Ale "naozaj" sokoliarčiť som začal až na Vysokej škole lesníckej a drevárskej vo Zvolene, kde pôsobil sokoliarsky krúžok a kde starší študenti, sokoliari mali dobré základy od ich predchodcov, zakladateľov sokoliarskeho klubu. V tomto období som vykonával i sokoliarsku kandidátsku prax a neskôr som absolvoval i sokoliarsku skúšku.

Istý čas som tu vykonával funkciu predsedu sokoliarskeho krúžku a asi to odštartovalo neskoršiu éru mojich funkcií v sokoliarstve. V súčasnosti som prezident Slovenského klubu sokoliarov pri Slovenskej poľovníckej komore. Sokoliarstvu a chovu dravých vtákov sa nepretržite venujem už takmer 50 rokov. Rukami mi prešlo viacero druhov dravcov, ale i adeptov sokoliarstva. Som hrdý na to, že sa mnou chované dravce dožili v dobrom zdraví dlhého veku, napríklad orlica ktorú mám teraz je členom našej rodiny už 24 rokov a moji žiaci sokoliarstva sú praktickí sokoliari.

Sokoliarstvo je životný štýl, tvrdá rehoľa a pre mnohých z nás zmysel života. Pre mňa je jeho zachovanie , propagovanie a odovzdávanie sokoliarskych vedomostí novým záujemcom absolútnou prioritou.

Som hrdý na to, že slovenské sokoliarstvo je svetovým lídrom vo vzdelávaní budúcich sokoliarov a sokoliarstvu sa u nás venuje veľa mladých ľudí, ktorí majú skvelých učiteľov.

Teší ma, že mladí ľudia prostredníctvom sokoliarstva môžu zažívať nefalšované spolužitie s prírodou, že ich vychováva k zodpovednosti za živého tvora v ich opatere a dáva

Ing. Alojz Kaššák, 018 16 Domaniža

im alternatívu v dnešnom pretechnizovanom svete a v neposlednom rade ich vracia k odkazu našich predkov.

Sokoliari hovoria, že nič nie je krajšie ako kráčať lesom, kde vám nad hlavou lieta sokoliasky dravec, s ktorým ste spojený len silou svojho ducha.

Sokoliarstvo treba zachovať ako vzácny klenot.

Preto udeľujem svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Sokoliarstvu zdar!

Ing. Aloiz Kaššák

The extensive book The Life of Animals by Alfred Brehm was literature that fascinated me when I was a child, though it was hard to get it. I was mainly impressed by birds and, in particular, birds of prey and owls. I was most excited – now I know why – about the chapter on falconry. I read it many, many times. At that time, I was unable to use that information, because I did not dispose of any other. It was not until the Hunting and Fishing magazine, to which my father, a hunter, was subscribed, that I gained access to another source of information. I first found a small article about the establishment of the Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Association, and later an entire series of articles on falconers and falconry. I still have these magazine cuttings put in an old notebook, preserved as a precious relic. They opened to me the fascinating world of the ancient art of hunting with birds of prey – falconry.

On my fifteenth birthday, my sister bought me my first professional book on falconry, released in the same year, and I tried to breed the first birds of prey according to that book. But it did not work!

It was not before the contacts with "genuine" falconers, with whom I started to communicate and later also meet, that helped me improve and train my first birds of prey.

However, I began practicing falconry "in real" only during my studies at the University of Forestry and Timber in Zvolen. Older students, falconers, who were active in the local falconers' club, had good knowledge from their predecessors, founders of the club. As a candidate, I attended practical training at that time, and I later passed the falconry exam.

I was the chairman of the local falconers' club for some time, which seemed to launch my later era of holding various positions in the field of falconry. I am currently the President of the Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber. I have been practicing falconry and the breeding of birds of prey continuously for almost 50 years. Several species of birds of prey, as well as candidates for falconry have passed through my hands. I am proud that the birds of prey that I have bred have lived a long age in good health. For example, the female eagle that I have has now been a member of our family for 24 years already, and my falconry students have become practical falconers.

Falconry is a lifestyle, a strict order and, for many of us, the purpose of our lives. For me, the preservation, promotion and transmission of falconry knowledge to new candidates is an absolute priority.

I am proud that Slovak falconry is the global leader in the education and training of future falconers and that falconry is practiced by so many young people who have excellent teachers. I am glad that, through falconry, young people can enjoy true coexistence with nature, that it educates them to responsibility for the living creatures, that they take care of them, and that it

Ing. Alojz Kaššák, 018 16 Domaniža

gives them an alternative in today's high-technology world and, last but not least, brings them

back to the legacy of our predecessors.

Falconers say that there is nothing more beautiful than to walk in the forest with a falcon flying

above your head, when you are connected to it only with the power of your spirit.

Falconry must be preserved as a precious jewel.

I therefore give my free, prior informed consent to the inscription of falconry in the

Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Good luck with falconry!

Ing. Alojz Kaššák

Adresát 1:

Slovenský klub sokoliarov pri SPK Ing. Alojz Kaššák, prezident SKS pri SPK Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

Adresát 2:

Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru Mgr. art. Miroslav Hanák Balkánska 31/66 853 08 Bratislava – Rusovce

V Bratislave dňa 20.12.2019

Vážený pán Kaššák, Vážený pán Hanák,

posielam Vám podporné stanovisko a informovaný súhlas so zápisom prvku sokoliarstvo do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Už ako malé dieťa ma priťahovala príroda. Všetky možné živočíchy v mojom okolí, drobný hmyz, bezstavovce, plazy, vtáky, hlodavce, psy, mačky a neskôr menšie hospodárske zvieratá boli pod mojím neustálym drobnohľadom. Bolo pre mňa zaujímavé sledovať, ako fungujú, ako sa správajú, kde žijú, čím sa živia, skúšať, čo všetko k životu potrebujú cez cielený chov.

So sokoliarstvom som mal prvý kontakt ako 10 ročný, na sokoliarskom dvore Aquila na zámku v Bojniciach. Po prvýkrát som videl zblízka rôzne dravé vtáky i človeka, ktorý držal na rukavici sovu, sokola, jastraba či orla. Ten človek dravca vypustil, dravec preletel tesne ponad naše hlavy a pristál na neďalekom strome. Po chvíli človek na dravca zavolal, dravec vzlietol a opäť tesne ponad naše hlavy priletel späť na jeho ruku. V tom čase ma uchvátilo, že človek môže dravca držať na ruke a byť mu tak blízko. Bol to pre mňa kúzlo.

Uplynulo ešte veľa rokov, kým som si vo svojom živote začal hľadať cestu, ako sa k praktickému sokoliarstvu dostať. Doma som nemal zázemie, ktoré by ma

7)

k poľovnictvu/sokoliarstvu viedlo a tak som si svoju sokoliarsku odyseu musel napísať sám. Život i situácie, ktoré prinášal sa menili, záujem a vzťah k zvieratám však pretrval. Počas nasledujúcich rokov som si prakticky vyskúšal chov rôznych zvierat. Od relatívne jednoduchého chovu cicavcov po špecializovaný chov teráriových zvierat, kedy som si pri chove nohatých plazov zlepšil schopnosť pripraviť si pre chov presné, vhodné podmienky, resp. pružne a rýchlo reagovať na tie nevhodné.

Opätovným spúšťačom na aktívitu v tomto smere bola účasť na spoločnej sokoliarskej poľovačke v Banskej Štiavníci, krátko po ukončení štúdia etnológie. V malebnej scenérii lokality, som mal možnosť vidieť desiatky ľudí, z ktorých niektorí na svojich rukaviciach držali sokoly, jastraby alebo orly, niektorí mali so sebou poľovného psa, niektorí mali na pleci zavesenú malú zakrútenú trúbku, iní boli bez dravca, iba ako diváci. Ja som držal na rukavici dravca s mŕtvolne sivo-zelenými nohami (Sokol rároh, *Falco cherrug*), ktorého nám, mne a nášmu partneroví z Malty, na odfotografovanie a chvíľu potešenia zapožičal jeden z organizátorov poľovačky. Náš partner a priateľ z Malty mal naviac šťastie vypustiť rovnakého dravca za bažantom. Bažant preleteľ dva kopce s dravcom za chvostom a majiteľ sokola utekal pekne po zemi za nimi. Po hodnej chvíli sa vrátil s bažantom v jednej a sokolom na druhej ruke. Nasledovalo podanie ruky, gratulácia k úlovku a pasovanie nášho priateľa za lovca. Pre nás oboch nezabudnuteľný zážitok a zadosťučinenie za chladný deň. Od toho momentu prešli dva roky, kým som sa stal členom Slovenského klubu sokoliarov pri Slovenskej poľovníckej komore (ďalej aj SKS prí SPK) a prvým poľovníkom v rodine.

Práve tu som si uvedomil, aký je rozdiel medzi záujemcom o sokoliarstvo, ktorý má možnosť zoznámiť sa s týmto umením omnoho skôr. Ja som sa k praktickému sokoliarstvu dostal relatívne neskoro, mal som 25 rokov. Okolo mňa sa pohybovali mladší sokoliari, omnoho šikovnejší v tomto remesle. Teoretické znalosti sú dôležité, sokoliarstvo je však predovšetkým o praktickej práci s dravcami. Je veľkým šťastím, pre všetkých záujemcov a nadšencov, že na Slovensku existuje Slovenský klub sokoliarov, ľudia, ktorí vytvorili spôsob, ako praktické sokoliarstvo alebo chov dravcov realizovať správne a podľa pravidiel. Vďačíme generáciám nositeľov, že existujú miesta kde sa tieto veci naučíte. Slovenské sokoliarstvo má v medzinárodnej sokoliarskej komunite výrazné meno práve vďaka dlhoročnej, dobrovoľnej práci nositeľov v prospech svojho remesla.

Sokoliarstvo mi umožňuje byť v kontakte so zaujímavými ľuďmi ale i prírodou a dravými vtákmi na dotyk. Prináša mi radosť z úspechov i ma vychováva cez riešenie

Mgr. Martin Prekop, Segnerova 4, 841 04 Bratislava

problémov pri chove a výcviku dravca. Trpezlivosť nie je moja silná stránka a v sokoliarstve býva častou nevyhnutnosťou. Teší ma čas, ktorý strávim s dravcom a s ľuďmi, ktorí dravce milujú a dôkladne poznajú. Teší ma počuť, keď si niektorí z mojich synov pri prechádzke pýta rukavicu, pomôže nakŕmiť, vyčistiť chovný priestor či trénovať prílety. V neposledmom rade som vďaka hlbším poznatkom objavil zaujímavú a pestrú tému, ktorú stojí za to opísať a zaznamenať zaujímavosti a ktorá ma úplne pohltila.

Nesmieme zabudnúť na toto umenie, ktoré v sebe nesie tak rozsiahle vedomosti o prírode spolu s odkazom na život našich predkov.

Udeľujem svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Sokoliarstvu zdar!

Marshe Tuckop

Mgr. Martin Prekop

Mgr. Martin Prekop, Segnerova 4, 841 04 Bratislava

Address 1: Slovenský klub sokoliarov pri SPK

Ing. Alojz Kaššák, prezident SKS pri SPK Štefánikova 10,

811 05 Bratislava

Address 2: Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru

Mgr. art. Miroslav Hanák

Balkánska 31/66 853 08 Bratislava – Rusovce

Dear Mr Kaššák, Dear Mr Hanák,

Please find enclosed the supportive opinion and informed consent with the inscription of the element Falconry on the Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

I have been keen on nature since I was a small child. All possible animals around me, tiny insects, invertebrates, reptiles, birds, rodents, dogs, cats and, later, smaller farm animals were under my constant spotlight. It was interesting for me to observe how they function, how they behave, where they live, what they eat, and to try what they need for live through targeted breeding.

My first contact with falconry happened at the Aquila falconry yard at Bojnice Castle when I was ten years old. It was for the first time that I saw various birds of prey up close, as well as a man who held an owl, a falcon, a hawk or an eagle on his glove. That man let the bird of prey fly, the bird passed right over our heads, and landed on a nearby tree. After a while, the man called the bird, the bird took to the air and, again, right over our heads, it flew back onto his hand. I was impressed at that time seeing a man who was able hold a bird of prey on his hand and be so close to it. It was magic for me.

It took many years until I began to search for a path in my life of how to get to practical falconry. My background did not allow me to practice hunting/falconry, and so I had to write my falconry odyssey on my own. The life and the situation that it brought have changed, yet my interest and relationship to animals have survived. In the course of the next years, I tried to breed various animals in real. From the relatively easy breeding of mammals up I switched to specialised breeding of terrarium animals, having improved my capacity to prepare appropriate conditions for the breeding of reptiles with legs, and to flexibly and rapidly react to inappropriate ones.

My participation at group hunting with falcons in Banská Štiavnica shortly after my completion of ethnology studies encouraged me to be active in this field again. Within the picturesque scenery of the site, I could see dozens of people – some of them holding falcons, hawks or

eagles on their gloves, others having a hunting dog or a small twisted trumpet hanging on their shoulders, and may others who were there without a bird of prey, as audience. I held on my glove a bird of prey with deathly grey-green legs (saker falcon, *Falco cherrug*) that was lent to me and to our partner from Malta for shooting and for a moment of joy by one of the hunting organisers. Moreover, our partner and friend from Malta was lucky to be able to let the same type of bird of prey fly after a pheasant. The pheasant flew over two hills with the bird of prey behind its tail, and the owner of the falcon ran after them on foot. After a while, he came back with the pheasant in one hand and the falcon in the other. What followed was a handshake, congratulations to the catch and initiation of our friend as hunter. It was an unforgettable experience for both of us and satisfaction for the cold day. Two years passed since that moment until I became a member of the Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber (SFC at SHC) and the first hunter in family.

This is where I realised the difference between me and a person interested in falconry, who had the possibility to learn this art much earlier. I began practicing falconry quite late, at the age of 25. There were younger falconers around me, who were much more skilful than me. Theoretical knowledge is important, but falconry is most of all about practical work with birds of prey. It is big luck for all candidates and enthusiasts that there is the Slovak Falconers' Club in Slovakia – people who designed methods of how to practice falconry and the breeding of birds of prey correctly and in line with the rules. We are thankful to the generations of bearers that there are places where you can learn such things. Slovak falconry has an excellent reputation within the international falconry community thanks to the long-year, voluntary work of the bearers in favour of their art.

Falconry gives me an opportunity to be in contact with interesting people, nature and birds of prey. It brings me joy from our successes and educates me through the handling of problems that we face during the breeding and training of birds of prey. Patience, though often a necessity in falconry, is not my strength. I enjoy the time I spend with birds of prey and with people who love them and know them thoroughly. I enjoy the moments when a son of mine asks for a glove while walking, helps to feed birds of prey, clean the breeding area or train the landings. Last but not least, thanks to deeper knowledge I discovered an interesting and varied topic that is worth describing and recording the interesting moments in which I am totally drawn.

We must not forget this art that carries vast knowledge on nature and a message about the life of our predecessors.

Mgr. Martin Prekop, Segnerova 4, 841 04 Bratislava

I give my free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Good luck in falconry!

Mgr. Martin Prekop

Sokoliarstvo je dar života, dar žijúceho dedičstva.

Venujem sa televíznej tvorbe zameranej predovšetkým na filmovanie prírody, krajiny a vidjeckych aktivít. S tým úzko súvisí aj zaznamenávanie tradičných zvyklostí, rituálov a činností, ktoré odrážajú charakter slovenskej krajiny i národa, jeho prastarú i súčasnú kultúru. Už desiatky rokov pôsobím ako režisér televíznej relácie Halali, ktorú nepretržite od roku 2000, v dvojtýždennej periodicite, vysiela na Slovensku verejnoprávna televízia RTVS. A práve pri výrobe reportáže v onom miléniovom roku, som sa stretol so sokoliarstvom zočivoči prvýkrát. Spoznal som túto, spočiatku pre mňa tajuplnú činnosť, ktorej podstatu som pochopil až neskôr. Vyžaduje totiž oveľa viacej času na dokonalé spoznanie a precítenie, ako len čas jedného sokoliarskeho stretnutia, či čas nakrútenia niekoľkých scén a rozhovorov so sokoliarmi. Aj to je jeden z nezlomných dôkazov, že sokoliarstvo je umenie porovnateľné s inými druhmi aktivít, ktoré zaraďujeme medzi umelecké, pretože na dokonalé spoznanie a pochopenie vyžaduje čas. Každé umelecké dielo, každý umelecký produkt determinuje čas, ako veličina jedinečná a pravdepodobne aj pravdivá. Aj ja som chcel objaviť zmysel sokoliarstva, tak som sa nechal unášať dokonalým interpretačným umením a rozprávačským talentom sokoliarov, ktorí ma absolútne uchvátili predvedením úžasných letových schopností svojich partnerov. Áno partnerov! Pretože dravec je so sokoliarom v rovnocennom partnerskom vzťahu, on nepočúva príkazy svojho pána, ako napríklad pes alebo kôň. Sokoliarsky dravý vták sa riadi svojimi vrodenými pudmi, ktoré samotný sokoliar spoznáva cez emócie i pozorovaním, a to aj prostredia, v ktorom dravec žije. Sokoliar a dravec vzájomne pozorujú a prežívajú dejstvo v krajine. Sú to dve hlavné postavy seriálu, na ktorý sa pozerám najmä počas letnej turistickej sezóny na jarmokoch, alebo hradoch a zámkoch. Sokoliarov však stretávam aj na rôznych veľtrhoch o prírode, vidieku, kultúre a cestovnom ruchu. Sokoliarske dravce účinkovali v mnohých rozprávkach, hraných i dokumentárnych filmoch. Zdá sa mí, že so sokoliarmi na Slovensku sú spojené mnohé aktivity v oblasti spoločenského, kultúrneho, ale aj hospodárskeho života. Spoznal som sokoliarov, ktorí sa dokážu uživiť poskytovaním svojich služieb v oblasti predvádzania sokoliarskeho umenia, ale aj v oblasti ekovýchovy a biologickej ochrany poľnohospodárskych kultúr, napríklad čučoriedok alebo viniča. Nevedel som, že milióny cestujúcich sú v bezpečí práve preto, lebo sokoliari strážia letiská, aby počas odletu alebo pristávania lietadla nevletel do motorovej časti vták. To je ďalší dôkaz nielen umeleckého, ale zároveň aj úžitkového umenia, ktorým bezpochyby sokoliarstvo je.

Napísal som o sokoliarstve množstvo článkov, redigujem časopis Sokoliar, ktorý vychádza na Slovensku raz ročne, nahovoril som množstvo komentárov a režíroval niekoľko krátkometrážnych filmov o sokoliaroch, no neustále mám v tomto skvelom umení, čo objavovať. Uchvacujú ma ľudia, ktorí sa na Slovensku sokoliarstvu venujú. Môžem povedať, že po dvadsiatich rokoch komunikácie s nimi, sú mnohí z nich moji priatelia. Stretávame sa na spoločných sokoliarskych podujatiach, budujeme sokoliarsku kultúru založenú na

odovzdávaní informácií z generácie na generáciu, na posilňovaní a rozširovaní komunity, ale aj na intenzívnej komunikácii so sokoliarmi z krajín, v ktorých má sokoliarstvo pevné korene a perspektívu. Sokoliarstvo je pre slovenských sokoliarov rehoľa, je to dennodenná starostlivosť najmä pri odchovoch mláďat. Rehoľa, ktorá v človekovi vytvára zodpovednosť, schopnosť promptného rozhodovania a predovšetkým vzťah k živému tvorovi a k prírode ako pevnej súčasti krajiny, v ktorej žijeme. Milo ma prekvapilo zistenie, že sokoliarstvu na Slovensku sa venujú už aj deti v niektorých materských a základných školách, v školských krúžkoch, sokoliarstvo sa prednáša na stredných i vysokých školách. Funguje tu sokoliarsky klub, ktorý zastrešuje aktivity detí, študentov i dospelých žien a mužov, a to bez rozdielu veku, národnosti, sociálneho, či spoločenského postavenia. Sokoliarstvo má teda naozaj pozoruhodné postavenie a relatívne veľký potenciál na svoj rozvoj, ako jedinečného prvku nehmotného dedičstva.

A pýtate sa, čo je pre mňa najpodstatnejšie? Toto: Sokoliarstvo človeka zušľachťuje, pretože dokonale spája prírodné nemeniteľné zákony s kultúrnymi prejavmi človeka. A to v mojom živote znamená mnoho. Viem, že som iba jeden z miliónov, no vďaka sokoliarstvu som často krát svoje kroky, svoje rozhodnutia voči prírode a ľuďom upravil tak, aby boli zmysluplné a na prospech trvalo udržateľného života na Zemi. Aby sme si vážili a chránili prírodu a racionálne využívali jej dary, ktoré nám ponúka, a to predovšetkým jedinečný dar života, alebo inak dar žijúceho dedičstva. Aj preto som nesmierne rád, že sokoliarstvo bolo zapísané do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a plne podporujem jeho zápis do zoznamu žijúceho dedičstva ľudstva medzinárodnej organizácie UNESCO a udeľujem svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

V Bodinej, dňa 3.1. 2020

Mgr. Ľubomír Kľúčik

šéfredaktor časopisu Sokoliar

To:

Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber

Ing. Alojz Kaššák, President of SFC at SHC Štefánikova 10 811 05 Bratislava

Slovak Intangible Cultural Heritage Centre Mgr. art. Miroslav Hanák Balkánska 31/66 853 08 Bratislava – Rusovce

Falconry is a gift of life, a gift of the living heritage

I work in the field of television productions with a special focus on filming nature, landscapes and rural activities. This is closely related to the recording of traditional habits, rituals and activities that reflect the character of the Slovak country and its nation, as well as its ancient and contemporary culture. I have worked as the director of the Halali TV programme for many years. This be-weekly programme has been broadcasted by the Slovak RTVS public television channel continuously since 2000. When producing a reportage in 2000, I met with falconry for the first time. I learnt about this activity, which was mysterious for me at the beginning and which I understood just later. It takes much more time to get thorough knowledge about it and to feel it than the time of just one falconry meeting or the time needed to shoot a couple of scenes and interviews with falconers. And this is one of the tangible proofs that falconry is an art comparable to other types of activities that we consider artistic, because it needs time to be perfectly understood. Each work of art, each artistic product is determined by time as a unique and probably true parameter. I was one of those who wanted to explore the meaning of falconry, and so llet myself drift along the sophisticated art of interpretation and storytelling by the falconers who impressed me absolutely by demonstrating the amazing flying abilities of their partners. Yes, partners! Because a bird of prey has an equal partnership relationship with the falconer, without listening to the orders of his lord, like in the case of dogs or horses. A falconry bird of prey is controlled by its natural instincts that the falconer learns about through emotions and observation, including about the environment in which the predator lives. The falconer and the bird of prey mutually observe what is going on country around them. They are the two main characters of a series that I watch mainly at fairs during the summer tourist season or at castles and mansions. I meet falconers also at various fairs dedicated to nature, the countryside, culture and tourism. Falconry birds of prey starred in many fairy-tales, motion pictures or documentary films. Many activities in the field of social, cultural and economic life in Slovakia seem to be associated with falconers. I have met falconers who are able to earn their living by providing services related to the demonstration

of the art of falconry as well as in environmental education and biological protection of agricultural crops, such as blueberries or vines. I did not know that millions of passengers are safe because falconers watch airports to prevent birds from flying into the engines during take-off or landing. This is one more proof of not only the artistic, but also applied art.

I have written many articles about falconry, edited the Sokoliar (Falconer) magazine published in Slovakia once a year, done many voiceovers and directed several short films about falconers, but there is always so much to explore in this great art. I can say that, after twenty years of communication with them, many of them are my friends. We meet at joint falconry meetings, build a falconry culture based on the transmission of information from generation to generation, strengthening and extension of the community, as well as intensive communication with falconers from countries where falconry has deep roots and a perspective. For Slovak falconers, falconry is like a religious order' it is daily care mainly during the breeding of young birds. An order that produces responsibility in man, the ability of prompt decision-making and, above all, a relationship to a living creature and nature as a firm part of the country in which we live. I was pleased to learn that falconry is also practiced by children in some kindergartens, elementary schools and school clubs, and that falconry is taught at secondary schools and universities as well. There is a falconers' club that covers the activities of children, students and adult women and men regardless of their age, nationality or social background. Falconry indeed has a remarkable position and a relatively big potential for development as a unique element of the intangible heritage.

And do you want to know what is the most important for me? Falconry refines people, because it perfectly links natural, invariable laws with people's cultural expressions. And this means a lot in my life. I know that I am just one of millions, but thanks to falconry I have often adjusted my actions and decisions concerning nature and people so that to make them meaningful and beneficial for a sustainable life on the Earth. So that we respect and protect nature and use its gifts in a reasonable manner, especially the unique gift of life or the gift of living heritage. I am therefore very happy that falconry has been inscribed in Slovakia's Representative List of the Intangible Cultural Heritage, and I give my free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Mgr. Ľubomír Kľúčik
Director of Halali TV programme

Od malička som bola vedená k láske k prírode. Môj otec je poľovník a ja som tak ako dieťa veľa času strávila v lese a medzi zvieratami. Pri výbere strednej školy tak moje kroky smerovali na Strednú lesnícku školu v Banskej Štiavnici, kde som sa prvý raz v živote stretla so sokoliarstvom. Prostredníctvom mojich nových spolužiakov a priateľov som sa dostala do školskej sokoliarne, kde ma fascinovalo keď som videla ako človek vie pracovať s dravcami, trénovať ich a cvičiť. Vidieť ako sa dravec, ktorý je predsa len divý tvor, po vypustení vracia ku svojmu sokoliarovi ma ohúrilo. Rozhodla som sa preto pridať sa ku sokoliarom a toto rozhodnutie ovplyvnilo celý môj život. Škola mi dala neoceniteľné skúsenosti so sokoliarstvom a taktiež skvelých priateľov medzi sokoliarmi. Zažívali sme spoločne s dravcami úžasné chvíle na ktoré asi nikdy nezabudnem. Všetkých nás spájalo jedno – naše dravce a láska k nim a mnohé tieto priateľstvá vydržali doteraz. Či už sme spoločne chodili lietať dravce na banskoštiavnickú kalváriu, učili sa umeniu lovu alebo sme sa prezentovali sokoliarstvo pred verejnosťou na rôznych hradoch a zámkoch na Slovensku ale aj v zahraničí.

Moje kroky po skončení strednej školy viedli na právnickú fakultu, kde som nemala veľa možností ako v sokoliarstve pokračovať. Chvíľu som si dokonca myslela že som pre sokoliarstvo už stratená. Veľký omyl. Ako povedal klasik – sokoliarstvo je láska a pokiaľ budú dravce lietať na oblohe sokoliarstvo bude žiť ďalej lebo láska je večná - toto heslo sa v mojom prípade osvedčilo a sokoliarstvo si ma znovu našlo aj vďaka mojim starým priateľom v 4.ročníku na vysokej škole a odvtedy sa ma znova drží a nechce pustiť. Dokonca som sa pod vplyvom ťažkej životnej udalosti do toho pustila s ešte väčším nasadením a sokoliarstvo mi poskytuje dokonalý relax a útek od všetkých starostí. Začala som sa venovať výcviku sokolov na lov z krúživého čakania. Spôsob lovu keď pointer vystaví korisť, následne je vypustený sokol, ktorý vykrúži do úžasnej výšky nad sokoliara a psa a následne po vyplašení koristi sa strmhlavým letom rúti dolu a celé sa to končí úspešným úlovkom je pre mňa ako mágia. Všetci traja - sokoliar, sokol aj pes sú akoby spojení neviditeľnou niťou, kedy každý musí spolupracovať aby sa dopracovali k úspechu. Táto spolupráca sa dá dosiahnuť iba umením sokoliara. Sokoliarstvu vďačím za veľa, nielen za úžasné zážitky pri výcviku a pri love ale aj za množstvo skvelých priateľov a za môjho manžela. Je úžasné že ľudia, ktorých spája tento krásny koníček môžu byť združení v Slovenskom klube sokoliarov pri Slovenskej poľovníckej komore a tak si odovzdávajú svoje skúsenosti. Som zároveň veľmi rada že môžem pomáhať tomuto klubu už 7 rokov ako jeho ekonómka.

Sokoliarstvo je umenie, ktoré sa dedí z generácie na generáciu, kedy nám naši

JUDr. Jana Križanová, Čakajovce 350

predchodcovia odovzdávajú svoje znalosti o sokoliarstve a o prírode, ktoré nadobudli obohatené ich vlastnými skúsenosťami. Slovenský klub sokoliarov pri SPK umožňuje stretávanie sa týchto ľudí a tak zachovávanie tradície sokoliarstva na Slovensku. Slovenské sokoliarstvo sa tiež teší dobrému menu vo svete a dôstojne reprezentuje umenie našich predkov.

Udeľujem svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Sokoliarstvu zdar!

JUDr. Jana Križanová

To:

Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber

Ing. Alojz Kaššák, President of SFC at SHC Štefánikova 10 811 05 Bratislava

Slovak Intangible Cultural Heritage Centre Mgr. art. Miroslav Hanák Balkánska 31/66 853 08 Bratislava – Rusovce

I have been taught to love nature since my childhood. My father is a hunter and therefore, as a child, I spent a lot of time in the forest, among animals. When choosing the secondary school for study, I decided for the Secondary School of Forestry in Banská Štiavnica where I encountered falconry for the first time in my life. Thanks to my new classmates and friends, I was able to visit the school falconry centre where I was fascinated by seeing how people can work with and train birds of prey. Seeing how a bird of prey, a wild animal, returned after being released to his falconer impressed me. And so I decided to join the falconers, and this decision influenced the whole of my life. I acquired valuable experience with falconry at school and found great friends among falconers. With the predators, we lived amazing moments together that I'll never forget. We all shared one thing – our birds of prey and our love or them. Many of these friendships have survived until today. We went to fly our birds to the Calvary in Banská Štiavnica, learnt the art of hunting, or presented falconry to the public at different castles and mansions both in Slovakia and abroad.

After graduation from secondary school, I began studying law, where I did not have enough opportunities to continue practicing falconry. I thought for a while that I was lost for falconry forever. A big mistake. Like the man said – falconry is love, and as long as birds of prey fly in the sky, falconry will keep on living, because love is eternal – this thought proved to be right in my case, and falconry found me again thanks to my old friends when I was in the fourth year of my university studies. Ever since, it has stayed with me again and doesn't want to let go. Under the influence of a difficult life event, I began practicing falconry even more intensively, as it provides me with perfect relaxation and an escape from all problems. I started to train

JUDr. Jana Križanová, Čakajovce 350

falcons for hunting from a circular wait. The hunting method when the pointer exposes the prey,

the falcon is released and flies very high above the falconer and the dog in circular movements

and, after scaring the prey plunges down diving, all this ending with a successful catch,

resembles magic for me. As if all three of them – the falconer, the falcon and the dog – were

tied to each other with an invisible thread, where each of them must cooperate in order to be

successful. This cooperation can only be achieved through the art of the falconer. I owe so much

to falconry: not only all the amazing experiences during training and hunting, but also many

great friends and my husband. It is wonderful that people keen on this beautiful activity can be

associated in the Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber and share their

experience. I am also very happy that I have been able to assist this club for seven years as its

economic manager.

Falconry is an art handed down from generation to generation, when our predecessors transmit

to us their knowledge on falconry and nature which they acquired, enriched with their own

experience. The Slovak Falconers' Club at the SHC gives an opportunity to these people to

meet and preserve the falconry tradition in Slovakia. Slovak falconry enjoys a high reputation

in the world and represents the art of our predecessors in a dignified manner.

I give my free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List

of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Good luck with falconry!

JUDr. Jana Križanová

234

RNDr. Michal Kozák, Horný rad 541/19, 90613 Brezová pod Bradlom

So sokoliarstvom som začal ako 14 ročný študent prvého ročníka Lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Dodnes si presne pamätám na tú situáciu, keď starší študenti v prvý týždeň školského roku robili nábor do krúžkov a obchádzali na internáte izby prvákov. O sokoliarstve som dovtedy snáď ani nepočul, ale z ich rozprávania ma to zaujalo a tak som súhlasil a oni si ma pripísali na zoznam. Moja celoživotná láska k nemu sa začala o pár dní neskôr, keď som po prvý krát vstúpil do školskej sokoliarne, ktorá bola hneď oproti internátu. Od tohto momentu som tam trávil takmer všetok voľný čas. Aj väčšina mojich stredoškolských spomienok sa viaže k sokoliarstvu. Prvákov nás na začiatku školského roka začínalo viac ako dvadsať. Postupne sa to číslo zmenšovalo a vo štvrtom ročníku sme končili piati. Všetci piati sme doteraz v kontakte. V sokoliarni ale vznikali aj naozaj trváce kamarátstva, ktoré pretrvali do dnešných dní. Traja z nás, ktorí sme končili strednú školu ako sokoliari sa stretávame pravidelne dodnes. Poznajú sa aj naše manželky a deti. Raz do roka vždy v máji spolu chodíme celé rodiny stanovať. Sokoliarstvo ovplyvnilo aj moje rozhodnutie s výberom vysokej školy. Do rozhodovania okrem toho čo študovať, pribudla ďalšia premenná. Je v tom meste možné sokoliarčiť? Budem tam mať na sokoliarstvo vhodné podmienky? Keď som mal dvadsať rokov, v prvom ročníku na vysokej škole sa mi podarilo zohnať mláďa jastraba. Samicu. Keď mala jeden rok zoznámil som sa s mojou súčasnou manželkou. Chodievali sme ju potom lietať do lesa za mesto spoločne. Väčšina mojich spolužiakov na vysokej škole trávilo volné chvíle pomedzi štúdium v baroch. Ja v lese s jastrabom. Snáď aj to zavážilo a keď mala jastrabica šesť rokov, manželka mi povedala áno a zobrali sme sa. Keď mala jastabica sedem, narodil sa nám syn. A s desaťročnou som už chodil každé poobedie do lesa s aj ním. Stal sa s toho rituál. Skoro každý deň počas nasledujúcich siedmich rokov som po práci zobral jastraba, syna a neskôr aj malú dcéru a isli sme sa prejsť. Na kraji lesa som odopol dravca a nechal ho vyletieť na najbližší strom. Potom sme spolu kráčali lesom a dravec lietal voľný okolo. Sem tam som ho zavolal a dal mu kúsok mäsa. Táto jastrabica ma sprevádzala životom a ovplyvňovala môj život sedemnásť a pol roka. Keď uhynula odišiel z našej rodiny jeden člen, okolo ktorého sa čiastočne točil náš život. Nového jastraba som si zatiaľ nekúpil. ale stále chodím s deťmi každý deň do lesa a často čelím ich otázkam kedy si ho už kúpime. Či už najbližšiu jar. Na môj argument, že ešte nie, že mám kvôli práci menej času sa ponúkli, že mi pomôžu. Že sa oni budú o jastraba starať.

Udeľujem svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

RNDr Michal Kozák

Mozal Undal

811 05 Bratislava

To:

Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber Ing. Alojz Kaššák, President of SFC at SHC Štefánikova 10

Slovak Intangible Cultural Heritage Centre Mgr. art. Miroslav Hanák Balkánska 31/66 853 08 Bratislava – Rusovce

I began practicing falconry when I was a 14-year-old student of the first year of the Forestry School in Banská Štiavnica. I still remember the situation when, during the first week of the school year, older students were recruiting first-year students for hobby clubs, visiting their rooms at the student dormitory. At that time, I hardly had any information about falconry, but their stories raised so much interest in me that I agreed, and they included me in the list. My lifelong love for falconry began a couple of days later when I entered for the first time the school falconry centre right opposite the dormitory. From that moment, I spent almost all my free time staying there. And most of my memories from my secondary school studies relate to falconry. There were over twenty first-year students at the beginning of the school year. This number gradually decreased and only five of us completed the fourth year. The five of us are still in contact. At the falconry centre, we made long-lasting friendships that have survived until today. Three of us, who graduated from the secondary school as falconers, regularly meet until today. Our wives and children know each other as well. Once a year, in May, our families go camping. Falconry also influenced my decision about the choice of university. Besides the question what to study, there was one more factor about making a decision. Is it possible to practice falconry in that town? Shall I have good conditions for practicing falconry? When I was twenty-two and was a first-year university student, I managed to get a young hawk. A female. When she was one year old, I met my current wife. The two of us used to go to fly the hawk in the forest outside the town. Most of my university classmates spent their free time in bars. I spent it with a hawk in the forest. This also seemed to matter, and when the hawk was six years old, my wife said "yes" to me and we got married. When the hawk was seven, our son was born. And when she was ten, I went to the forest with my son every afternoon. This became a ritual. Almost every day during the next seven years, I took the hawk, my son and later also my small daughter for a walk, after my work. On the edge of the forest, I untied the bird of prey and let her fly up to the closest tree. Then we walked together in the forest with the bird flying free around us. From time

RNDr. Michal Kozák, Horný rad 541/19, 90613 Brezová pod Bradlom

to time, I called the hawk and gave her some meat. The hawk accompanied me in my life and influenced my life for seventeen and half years. With her death, a member of our family around which part of our life revolved left. I have not bought a new hawk yet, but I still go to the forest with my children every day and I am often asked by them when we would buy one. Next spring, for example. When I argue – not yet, as I have less time because of work – they offer to help me and take care of the hawk.

I give my free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

RNDr. Michal Kozák

Ing. Alojz Kaššák Domaniža 388 018 16 Domaniža

Vaša značka

Naša značka 869/2019 Vybavuje Ing. Ivana Šimková, PhD. Banská Štiavnica 18.12.2019

Vec: Súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Stredná odborná škola lesnícka v Banskej Štiavnici predstavuje modernú vzdelávaciu inštitúciu zameranú na vzdelávanie a výchovu budúcich manažérov v oblasti lesného hospodárstva, poľovníctva, ochrany prírody, či krajinnej ekológie.

SOŠL je najstaršou (1919) a až do roku 1951 jedinou strednou lesníckou školou na Slovensku. Je dedičkou slávnej Baníckej a lesníckej akadémie, ktorej počiatky siahajú až do roku 1762.

Svojim absolventom škola poskytuje úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou v študijnom odbore lesníctvo, v odborných zameraniach lesnícka prevádzka a krajinná ekológia. Po absolvovaní štúdia, sa žiaci môžu uplatniť v lesníckej praxi ako samostatní technickohospodárski pracovníci, profesionálni pracovníci v oblasti poľovníctva, či profesionálni sokoliari, pri biologickej ochrane letísk, v rehabilitačných staniciach a odchovniach pernatých dravcov a na ďalších pozíciách.

Sokoliarstvo ako umenie lovu, pomocou poľovne upotrebiteľných pernatých dravcov, má na našej škole už niekoľkoročnú tradíciu. Už v roku 1975 bolo sokoliarstvo prednášané v podobe krúžku, pod vedením študentov, neskôr v roku 1984 funkciu vedúceho krúžku prevzal súčasný pedagóg Ing. Štefan Petrikovič.

Od roku 1986 v priestoroch školy prebiehajú školenia kandidátov Slovenského klubu sokoliarov pri SPK s celoslovenskou pôsobnosťou, sokoliarske skúšky, výročné členské schôdze i zasadnutia prezídia SKS pri SPK. Od roku 1996 až podnes sa na SOŠL vyučuje voliteľný predmet Sokoliarstvo podľa schválených učebných osnov. V počiatkoch vyučovania sokoliarstva na našej škole nebola známa žiadna iná škola podobného typu, ktorá by vyučovala sokoliarstvo takýmto spôsobom.

Vzhľadom na úzke prepojenie sokoliarstva s históriou a tradíciami našej školy, škola týmto, udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

S úctou a pozdravom zostáva

Ing. Miroslav Ďurovič riaditeľ školy

Adresa Stredná odborná škola lesnícka Akademická 16 96901, Banská Štiavnica E-mail soslbs1@gmail.com

Internet www.slsbs.edu.sk www.slsbs.edupage.sk Telefón 045/691 11 31-2 Fax 045/692 08 50

BANSKÁ BYSTRICA SELF-GOVERNING REGION

SECONDARY VOCATIONAL SCHOOL OF FORESTRY

BANSKÁ ŠTIAVNICA

Ing. Alojz Kaššák Domaniža 388 018 16 Domaniža

Your No.

Our No. 869/2019

Processed by

Ing. Ivana Šimková, PhD.

Banská Štiavnica

18/12/2019

Subject: Consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

The Secondary Vocational School of Forestry (SVSF) in Banská Štiavnica is a modern educational institution focused on the education and training of future managers in the field of forest management, hunting, nature protection and landscape ecology.

The SVSF is the oldest (1919) and since 1951 the only secondary forestry school in Slovakia. It is the successor of the famous Mining and Forestry Academy, the beginnings of which date back to 1762.

The school provides its graduates with full secondary vocational education with a school-leaving exam in the forestry field of study, with a professional focus on forestry operation and landscape ecology. After completing their studies, pupils can find a job in forestry as independent technical and economic staff, professional staff in hunting or professional falconers, in the field of biological protection of airports, at rehabilitation stations, nurseries of birds of prey or at other positions.

Falconry as the art of hunting using birds of prey has a tradition of many years. Back in 1975, falconry was taught in the form of a leisure group led by students. In 1984, the management of the leisure group was taken over by the current teacher Ing. Štefan Petrikovič.

Since 1986, the school has organised training courses for candidates of the Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber (SFC at SHC) with national coverage, falconry exams, annual meetings of members, or meetings of the SFC at SHC Presidium. Since 1996, falconry has been taught as an optional subject at SVSF in line with the approved curricula. At the beginning of the teaching of falconry at our school, there was no other similar type of school that would have taught falconry in this manner.

Given the close links between falconry and the history and traditions of our school, the school hereby gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Yours sincerely,

(stamp and signature)
Ing. Miroslav Ďurovič
School Director

Address Stredná odborná škola lesnícka Akademická 16 969 01 Banská Štiavnica E-mail soslbs1@gmail.com

Internet www.slsbs.edu.sk www.slsb.edupage.sk Phone no. 045/691 11 31-2 Fax

045/692 08 50

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA LESNÍCKA A DREVÁRSKA Jozefa Dekreta Matejovie Hradná 534, 033 14 Liptovský Hrádok

Slovenský klub sokoliarov pri SPK Štefánikova10 811 05 Bratislava

Váš list číslo zo dňa

Naše číslo

Vybavuje

V Liptovskom Hrádku 18.12.2019

VEC: Informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

Vážený pán prezident, naša škola týmto udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Naša inštitúcia, ktorá na Slovensku pôsobí už 223 rokov si vysoko Váži prácu Vášho klubu, pri zrode ktorého stáli aj mnohí absolventi našej školy ako napríklad Ivan Maroši, ktorý bol zakladajúcim členom a prvým predsedom, či jeho spolužiak Tomáš Kriviansky. Aj v dnešnej dobe je medzi členmi Vašho klubu veľké množstvo našich študentov a absolventov, ktorí sa aktívne venujú takej krásnej činnosti, akým sokoliarstvo bezpochyby je.

Dlhoročne naša škola spolupracuje s Vašim klubom pri vzdelávacích podujatiach, sokoliarskych skúškach, vystúpeniach pre verejnosť ako aj pri organizovaní praktického vzdelávania v podobe reálnej poľovačky s orlami v revíroch horného Liptova. Táto spolupráca je neoceniteľnou pomocou pri výučbe povinného predmetu poľovníctvo, ale aj voliteľného predmetu sokoliarstvo, ktoré sa na našej škole vyučujú.

Vo vašej práci Vám prajeme veľa úspechov. Sme hrdí na vaše aktivity, ktoré súvisia so zápisom sokoliarstva na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

S pozdravom

Ing. Viliam Prukner riaditel' školy

ŽILINA Self-Governing Region Founder

SECONDARY VOCATIONAL SCHOOL OF FORESTRY AND TIMBER of Jozef Dekret Matejovie

Hradná 534, 033 14 Liptovský Hrádok

Slovak Falconers' Club at the Slovak Hunting Chamber Štefánikova 10

811 05 Bratislava

Your letter no./Date

Our no.

Processed by

In Liptovský Hrádok 18 December 2019

SUBJECT: Informed consent to the inscription of falconry in the List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

Dear Mr. President, our school hereby gives its free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Our institution, which has carried out its activities in Slovakia for 223 years, highly appreciates the work of your club that was founded with the participation of many graduates from our school, such as Ivan Maroši, who was the founding member and first chairman of the club, or his classmate Tomáš Kriviansky. Even today, many of our students and graduates are members of your club and are actively engaged in the undoubtedly beautiful falconry activity.

Our school has long been collaborating with your club in the field of educational activities, falconry exams, demonstrations for the public as well as the organisation of practical training in the form of actual hunting with eagles within the hunting areas of the Upper Liptov region. This collaboration is of valuable help in the teaching of the mandatory subject Hunting as well as the optional subject Falconry at our school.

We wish you much success in your work. We are proud of your activities related to the inscription of falconry in the List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Yours sincerely,

(signature)

Ing. Viliam Prukner School Director

Phone no.: (00421) 044 / 5222 147, 5222 005, Fax: 044/5221 700

E-mail: slshr@slshr.sk, website: www.slshr.sk Organisation ID: 00162701, Tax ID: 2020585039

An entity certified by IES

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika tel.: +421 45 5206 102 fax: +421 45 5330 027 e-mail: rektor@tuzvo.sk www.tuzvo.sk

Rektorát

Vážený pán

Ing. Alojz Kaššák

Domaniža 388

018 16 Domaniža

vybavuje: tel.:

miesto, dňa: Zvolen, 18. 12. 2019 Zlatica Ťapušíková 045/5 206 102

e-mail:

rektor@tuzvo.sk naša značka: R-13306/2019

Vec

Súhlas so zápisom sokoliarstva do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

Na základe žiadosti Ing. Martiny Hustinovej, vedúcej Odboru poľovníctva, strelectva a osvety Slovenskej poľovníckej komory, zaslanej e-mailom 17. 12. 2019, týmto udeľujem svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

S pozdravom

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD. rektor

TECHNICAL UNIVERSITY IN ZVOLEN

T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovak Republic

Phone no.: +421 45 5206 102

Fax: +421 45 5330 027 E-mail: rektor@tuzvo.sk

www.ruzvo.sk

Rectorate

Place, date:

Zvolen, 18 December 2019

Mr. Ing. Alojz Kaššák

Processed by: Zlatica Ťapušíková

Domaniža 388 018 16 Domaniža

Phone no.:

045/5206 102

rektor@tuzvo.sk

E-mail: Our no.:

R-13306/2019

Subject:

Consent to the inscription of falconry in the List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

Further to the request by Ing. Martina Hustinová, Head of the Department for Hunting, Shooting and Education of the Slovak Hunting Chamber, e-mailed on 17 December 2019, I hereby give my free, prior informed consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Yours sincerely,

(signature) Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD. Rector

Základná škola s materskou školou Maximiliána Hella Štiavnické Bane

www.zakladnaskola.com., zsmhella@pobox.sk, 045/6929187, 969 81, Štiavnické Bane č. 128,

Štiavnické Bane, 17.12. 2019

Vec: Vyjadrenie súhlasu

Na Základnej škole s materskou školou Maximiliána Hella, vyučujeme predmet Sokoliarstvo ako povinný a klasifikovaný predmet od piateho až po deviaty ročník. Taktiež v rámci záujmovej činnosti detí sa sokoliarstvo vyučuje u detí od piatich rokov.

Vychovávame novú generáciu mladých ľudí s pozitívnym vnímaním sokoliarstva, poľovníctva, lesníctva a ochrany prírody. Oceňujeme zápis sokoliarstva do zoznamu nehmotného dedičstva ľudstva, pretože takáto jedinečne krásna tradícia ostane aj pre ďalšie generácie.

Týmto Základná škola s materskou školou Maximiliána Hella udeľuje svoj slobodný vopred informovaný súhlas so zápisom sokoliarstva do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Základná škola s materskou školou Maximiliána Hella ŠTIAVNICKÉ BANE č. 128 okręs Banská Štiavnica

Mgr. Pavel Michal riaditel' školy

Maximilián Hell Elementary School with a Kindergarten Štiavnické Bane

www.zakladnaskola.com, zsmhella@pobox.sk, 045/6929187, 969 81, Štiavnické Bane 128

Štiavnické Bane, 17 December 2019

Subject: Expression of Consent

We teach Falconry at the Maximilián Hell Elementary School with a Kindergarten as a mandatory and graded subject from the fifth to the ninth school year. Falconry is also taught as part of leisure activities for children from the age of five.

We bring up a new generation of young people with positive attitudes to falconry, hunting, forestry and nature protection. We appreciate the inscription of falconry in the list of the intangible heritage of humanity, thanks to which this unique and beautiful tradition will remain here also for the next generation.

The Maximilián Hell Elementary School with a Kindergarten hereby gives its free, informed prior consent to the inscription of falconry in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

(stamp and signature)

Mgr. Pavel Michal School Director

Základná škola s materskou školou Maximiliána Hella Štiavnické Bane

www.zakladnaskola.com., zsmhella@pobox.sk, 045/6929187, 969 81, Štiavnické Bane č. 128,

Sokoliarstvu sa venujem už od svojich desiatich rokov. Môj brat, ktorý je starší o 4 roky, študoval na Strednej lesníckej škole a popri bratovi, ktorý sa venoval sokoliarstvu som sa tomu začal venovať aj ja. Naučil som sa rozpoznávať dravce, starať sa o dravce, ale aj liečiť zranené dravé vtáky a po vyliečení vypúšťať do voľnej prírody.

Sokoliarstvo sprevádza celý môj život, sprevádza ma vo všetkých mojich povolaniach. Od začiatku pracujem v školstve s deťmi. Momentálne pracujem už 11 rokov na Základnej škole s materskou školou Maximiliána Hella v Štiavnických Baniach.

Na našej škole vyučujeme povinný a známkovaný predmet Sokoliarstvo ako na prvej základnej škole na svete. Musím priznať, že práve Sokoliarstvo zachránilo našu školu, pretože naša škola bola odsúdená na zánik a mala sa rušiť. Tým, že sa zaviedol v školskom programe predmet Sokoliarstvo, sa škola stala atraktívnou a ľudskou a momentálne sa do regiónu sťahujú rodiny u celého Slovenska s cieľom, aby ich deti navštevovali našu školu.

Práve vzdelávanie sokoliarstva pomáha deťom získavať odbornosť, zodpovednosť a ľudskosť. Je úžasné sledovať, ako naši starší žiaci sa venujú práve mladším, ako ich vedú v sokoliarskych začiatkoch. Deti, ale aj ja získavame vďaka sokoliarstvu priateľský vzťah medzi mnou – ako riaditeľom a žiakmi, čo sa odzrkadľuje aj na klíme v škole. Žiaci s vývinovými poruchami učenia sa prostredníctvom sokoliarstva lepšie vedia začleniť do života a získavajú komunikačné schopnosti.

S deťmi trávim veľa voľného času pri prechádzkach a výcviku s dravcami, ale aj pri kultúrnych podujatiach, na ktorých sa zúčastňujeme ako skupina sokoliarov. Sokoliarstvo našich žiakov tiež ovplyvňuje pri výbere stredných a vysokých škôl. S dravcami sme precestovali celé Slovensko, ale aj Európu a dostali sme sa na atraktívne miesta, na ktoré by sme sa bežne nedostali. Naši absolventi školy už majú založené rodiny a je skvelé pozorovať, že ich prihlasujú do našej škôlky, v ktorej sa takisto vyučuje sokoliarstvo.

Mojím veľkým pohladením na duši je pozerať sa na deti, ako zostávajú v škole aj po vyučovaní, venujú sa svojím dravcom, jazdia na koni a vidím ich s iskrou v očiach a s úsmevom na tvári. Som veľmi rád, že mám tú možnosť deťom vytvárať tieto podmienky

na vzdelávanie, ale aj na trávenie voľného času a verím, že budem mať dostatok energie na to, aby sme v tom spolu s mojím skvelým tímom pokračovali.

Základná škola s materskou školou Maximiliána Hella ŠTIAVNICKÉ BANE č. 128 okrés Banská Štiavnica Mgr. Pavel Michal riaditel' ZŠ s MŠ M. Hella

My, žiaci-sokoliari zo ZŠ s MŠ Maximiliána Hella sme hrdí na to, že máme školu, na ktorej sa vyučuje sokoliarstvo a môžeme sa venovať krásnym dravcom.

aric Ema Bacikary alexandra Palovora Kolm Balogora Toche Dulovski Marcela margo KLAUDIE KOCI Barbora Voczyova Emma Wikolajova

Maximilián Hell Elementary School with a Kindergarten in Štiavnické Bane

www.zakladnaskola.com, zsmhella@pobox.sk, 045/6929187, 969 81 Štiavnické Bane 128

I have been practicing falconry since I was ten years old. My brother, who is four years older, studied at the Secondary School of Forestry. I joined in him in practicing falconry. I learnt to identify birds of prey, care for them, heal wounded birds of prey and release them back to the wild once they are healed.

Falconry has accompanied the whole of my life, in all my occupations. I have always worked in the school sector, with children. For the past eleven years, I have taught at the Maximilián Hell Elementary School with a Kindergarten in Štiavnické Bane.

As the first elementary school in the world, we teach Falconry as a mandatory and graded subject. I must admit that it was Falconry that has saved our school, as our school was doomed to be closed. By introducing the Falconry subject in the school programme, our school became attractive and human, and we currently have families from all over Slovakia moving to our region to give their children the opportunity to attend our school.

It is falconry training that helps children acquire skills, responsibility and a human approach. It is amazing to observe our older pupils working with the younger ones, helping them in their falconry beginnings. Thanks to falconry, we have a friendly relationship between me as the school director and our pupils, which is also reflected in the atmosphere at our school. Through falconry, pupils with developmental learning disorders are better able to integrate in life and obtain communication skills.

I spend a lot of my free time with children walking and training birds of prey, but also at cultural events which we attend as a group of falconers. Falconry influences our pupils also in their choice of the secondary school or university. With birds of prey, we have travelled all across Slovakia and Europe and managed to get to attractive places which we would otherwise not be able to visit. Our school graduates already have their families and it is great to see that they enrol them in our kindergarten where we also teach falconry.

It fills me with joy to see that children stay at school after the classes, work with their birds of prey and ride horses, and I can see a twinkle in their eyes and a smile on their faces. I am very happy that I have the opportunity to create these conditions for education and leisure activities for children and I hope I will have enough energy to keep on together with my amazing team.

(stamp and signature)

Mgr. Pavel Michal

Director

M. Hell Elementary School with a Kindergarten

We, pupils - falconers from Maximilián Hell Elementary School with a Kindergarten, are proud of attending a school that teaches falconry and that we can dedicate our time to beautiful birds of prey.

Childrens' signatures:

Nicolas Krištofovič Katuška Babžanková Adelka Brzíková Jarka Káčerová Terka Dubovská Veronika Tauchmanová

Miška Bali

Samuel Zajac

Bardoňová Michaela Emka Šarköziová Marianna Maruniaková Michaela Chabadová Laura Pastierová Barbora Dóczyová Emma Nikolajová Marek Heiler

Ema Bačíková Alexandra Pal'ovová Karin Balogová Šimon Štrohner Tobinko Tulipán Roman Goral' Nikolas Harčár Marcela Marková Klaudie Kočí Ivana Scholtrová Jana Vajsová Martin Žitňan Milko Zima Filip Suchý Mat'o Miertuš

Children's Drawings from Štiavnické Bane Elementary School

(Signatures on the back of the drawings)

